

Cauza C-377/07

Finanzamt Speyer/Germersheim

împotriva

STEKO Industriemontage GmbH

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Bundesfinanzhof)

„Impozit pe profit — Dispoziții tranzitorii — Deducerea devalorizării participațiilor deținute la societăți nerezidente”

Sumarul hotărârii

Libera circulație a capitalurilor — Restricții — Legislație fiscală — Impozit pe profit

(art. 56 CE)

În situația în care o societate de capital rezident deține la o altă societate de capital o participație mai mică de 10 % și înregistrează o reducere de profit datorită unei amortizări parțiale a participației sale deținute la această societate, articolul 56 CE trebuie interpretat în sensul că se opune ca o interdicție de a deduce reducerea de profit rezultat dintr-o astfel de participație să intre în vigoare mai devreme pentru participația la o societate nerezidentă decât pentru participația la o societate rezidentă.

Astfel, o asemenea diferență de tratament în funcție de locul investiției capitalurilor este susceptibil să descurajeze un acționar să facă investiții de capital într-o societate stabilită într-un alt stat membru și, de asemenea, să determine un efect restrictiv față de societățile stabilite în alte state, constituind pentru acestea un obstacol în calea obținerii de capital în statul membru vizat. În plus, cunoașterea faptului că posibilitatea de a reduce valoarea profitului impozabil prin amortizare parțială va expira mai devreme pentru o participație deținută la o societate nerezidentă decât pentru o participație la o societate rezidentă poate descuraja societatea vizată să își mențină participațiile la o societate nerezidentă și o poate determina să le înstrăineze mai repede decât ar fi făcut-o în cazul în care ar fi deținut participații la societăți rezidente. În această privință, este mai puțin important faptul că diferența de tratament a existat numai pentru o perioadă limitată, întrucât această unică împrejurare nu înlătură posibilitatea ca diferența de tratament să producă efecte importante și, prin urmare, ca restricția privind libera circulație a capitalurilor să fie reală.

Referitor la posibilitatea ca o societate rezidentă să își deducă din veniturile impozabile reducerea de profit rezultând dintr-o amortizare parțială a participațiilor sale după cum acestea sunt deținute la o societate rezidentă sau la o societate nerezidentă, diferența de tratament nu se bazează pe o diferență obiectivă a situațiilor.

O astfel de diferență de tratament nu este justificată prin marja de manevră de care ar dispune statele membre pentru a pune în aplicare un regim tranzitoriu în vederea instituirii compatibilității regimului național al impozitului pe profit cu dreptul comunitar și pentru a elimina eventuale discriminări. Astfel, această marjă de manevră are totdeauna ca limită respectarea libertăților fundamentale și, în special, pe cea a liberei circulații a capitalurilor. Chiar dacă un astfel de regim

tranzitoriu poate fi justificat prin preocuparea legitimă de a asigura o tranziție fără întreruperi de la regimul anterior la noul regim și de a exista argumente care permit explicarea motivului pentru care noua reglementare a fost introdusă mai târziu pentru societățile care dețin participații la societăți rezidente, aceste argumente nu pot justifica respectiva diferență de tratament în detrimentul societăților care dețin participații la societăți nerezidente.

Această diferență de tratament nu este justificată nici prin necesitatea de a garanta coerența regimului fiscal din moment ce faptul că ar fi posibil să se obțină ulterior o scutire a plusvalorii realizate în cazul cesiunii, în ipoteza în care se realizează un profit de nivel suficient, nu constituie un considerent de coerență fiscală care să poată justifica refuzarea deducerii imediate a pierderilor suferite de societățile care dețin participații la societăți nerezidente.

Referitor la necesitatea de a garanta eficacitatea controalelor fiscale, un astfel de motiv imperativ de interes general este în orice caz lipsit de relevanță atunci când deprecierea valorii participațiilor deținute la societăți nerezidente se datorează scăderii cotațiilor la bursă.

(a se vedea punctele 27-29, 35, 49, 50 și 54-56 și dispozitivul)

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

22 ianuarie 2009(*)

„Impozit pe profit – Dispoziții tranzitorii – Deducerea devalorizării participațiilor deținute la societăți nerezidente”

În cauza C-377/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Bundesfinanzhof (Germania), prin decizia din 4 aprilie 2007, primită de Curte la 8 august 2007, în procedura

Finanzamt Speyer-Germersheim

împotriva

STEKO Industriemontage GmbH,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul P. Jann, președinte de cameră, domnii M. Ileși, A. Tizzano, A. Borg Barthet și E. Levits (raportor), judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,

grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul german, de domnii M. Lumma și C. Blaschke, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii R. Lyal și W. Mölls, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei și concluzii, luat după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 56 CE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Finanzamt Speyer-Germersheim (denumit în continuare „Finanzamt”), pe de o parte, și STEKO Industriemontage GmbH (denumit în continuare „STEKO”), pe de altă parte, privind stabilirea bazei de impozitare a taxei profesionale și a impozitului pe profit a STEKO pe anii 2001 și 2002.

Cadrul juridic național

3 Conform articolului 8b alineatul 2 prima teză din Legea din 1999 privind impozitul pe profit (Körperschaftsteuergesetz 1999), în versiunea sa modificată la 14 septembrie 2000 (denumit în continuare „versiunea anterioară a KStG”), în cazul societăților plătitoare de impozit cu titlu principal vizate de această dispoziție, care dețineau o participație la o societate nerezidentă, profitul obținut din cesiunea acestei participații nu era luat în considerare în calculul venitului impozabil. Din această dispoziție, coroborată cu articolul 8b alineatul 5 sau cu articolul 26 alineatele 2 și 3 din aceeași lege, rezulta că era impus în acest sens condiția deținerii unei participații minime de 10 %.

4 În aceleași condiții, prin articolul 8b alineatul 2 teza a doua din versiunea anterioară a KStG, se interzicea deducerea pierderilor rezultând din vânzarea de participații. În această privință, instanța de trimitere arată că această interdicție nu viza reducerea de profit aferent unei înscrieri a unor astfel de participații la valoarea lor parțială inferioară (amortizare parțială).

5 În măsura în care o societate rezidentă deținea participații la societăți rezidente – și aceasta indiferent de valoarea acestor participații – sau participații la societăți nerezidente sub 10 %, determinarea profitului față de obiectul dispozițiilor articolului 8 alineatul 2 din versiunea anterioară a KStG coroborate cu cele ale articolului 4 alineatul 1 din Legea privind impozitul pe venit (Einkommensteuergesetz).

6 Din aceste dispoziții rezulta că profitul obținut de o societate de capital rezidentă din cesiunea de participații era impozabil și că pierderile din cesiunea respectivelor participații, precum și pierderile provenind din amortizarea parțială a valorii acestor participații puteau fi luate în considerare din punct de vedere fiscal.

7 În cadrul trecerii de la regimul de imputare, aplicat anterior, la cel al reducerii cu 50 % a venitului în scopul impozitării profitului, Legea privind impozitul pe profit a fost modificată prin Legea privind reducerea cotelor de impozitare și reforma fiscalității întreprinderilor pentru anii 2001-2002 (Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung 2001/2002) din 23 octombrie 2000 (BGBl. 2000 I, p. 1433).

8 De la această dată, potrivit articolului 8b alineatul 2 prima teză din Legea privind impozitul pe profit, în versiunea sa modificată la 23 octombrie 2000 (denumită în continuare „noua versiune a KStG”), profitul aferent cesiunii de participații deținute la societăți și la asociații nu este luat în considerare, fie că este vorba despre participații la societăți rezidente, fie despre participații la societăți nerezidente, și aceasta indiferent de valoarea lor.

9 Articolul 8b alineatul 3 din noua versiune a KStG prevede că reducerea de profit rezultând din luarea în considerare a valorii parțiale inferioare a acestor participații (amortizare parțială) sau a cesiunii acestora nu este luată în calcul pentru a determina profitul impozabil.

10 Articolul 34 alineatul 4 prima teză punctul 2 din noua versiune a KStG constituie o dispoziție tranzitorie pentru aplicarea articolului 8b alineatele 2 și 3 din aceeași lege.

11 Conform acestei dispoziții, dacă participația este deținută la o societate rezidentă, articolul 8b alineatele 2 și 3 din noua versiune a KStG se aplică, în principiu, pentru prima dată exercițiului fiscal 2002, aplicarea sa în cazul exercițiului fiscal 2001 nefiind avut în vedere decât dacă în cursul anului 2001 societatea de capital și-a decontat exercițiul financiar astfel încât acesta nu mai coincide cu anul civil.

12 În schimb, potrivit instanței de trimitere, în cazul participațiilor la o societate nerezidentă, din moment ce exercițiul fiscal al societății de capital coincide cu anul civil, articolul 8b alineatele 2 și 3 din noua versiune a KStG se aplică exercițiului financiar 2001.

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

13 STEKO, societate cu răspundere limitată stabilită în Germania, deținea în 2001 acțiuni la societăți nerezidente în activele sale fixe. Aceste participații erau sub 10 %. Instanța de trimitere arată că nu știe dacă respectivele participații erau deținute la societăți stabilite în alte state membre sau la societăți stabilite în state terțe.

14 STEKO a inclus acțiunile respective în bilanțul exercițiului său încheiat la 31 decembrie 2001 nu la valoarea lor contabilă anterioară, corespunzătoare sumei de 220 021,09 DEM, ci la o valoare parțială inferioară de 139 775,35 DEM, din cauza unei scăderi a cotațiilor bursiere. Ar rezulta din aceasta o reducere a profitului impozabil cu 80 245,74 DEM.

15 Finanzamt a admis înscrierea valorii parțiale inferioare menționate, întrucât scăderea cotațiilor acțiunilor reprezintă o pierdere durabilă. Totuși, în opinia sa, reducerea profitului nu putea fi luată în considerare din punct de vedere fiscal, întrucât articolul 8b alineatul 3 din noua versiune a KStG și, prin urmare, nedeductibilitatea instituită prin această dispoziție a unei astfel de pierderi se aplicau participațiilor deținute la societăți nerezidente începând cu exercițiul fiscal 2001.

16 Întrucât Finanzgericht Rheinland-Pfalz a admis, prin Hotărârea din 29 septembrie 2005, acțiunea introdusă de STEKO împotriva deciziilor de impunere emise în acest temei de Finanzamt, acesta din urmă a formulat un „recurs” împotriva hotărârii amintite la Bundesfinanzhof.

17 Instanța de trimitere arată că, în ceea ce privește anul 2001, STEKO nu putea deduce, în temeiul articolului 8b alineatul 3 din noua versiune a KStG, o sumă corespunzătoare reducerii profitului aferent participațiilor sale la societăți nerezidente. În schimb, în ceea ce privește participațiile la societăți rezidente, această dispoziție se aplica, în principiu, cel mai devreme începând din 2002. Amortizarea parțială operată de STEKO ar fi putut fi luată în considerare în vederea reducerii valorii impozitelor datorate dacă s-ar fi aplicat participațiilor la societăți

rezidente, întrucât deducerea unei astfel de amortizări nu era interzisă.

18 În opinia Bundesfinanzhof, participațiile la societăți nerezidente, cu privire la care este previzibil că pierderea va fi durabilă, au făcut în 2001 obiectul unei impozitări dezavantajoase în raport cu participații similare deținute la societăți rezidente. Totuși, date fiind împrejurările speciale ale speței, instanța de trimitere dorește să afle dacă această distincție constituie o încălcare a liberei circulații a capitalurilor.

19 În primul rând, Bundesfinanzhof se îndoiește că o inegalitate de tratament de o durată relativ scurtă poate împiedica sau poate descuraja contribuabilii să investească în societăți nerezidente.

20 În al doilea rând, instanța de trimitere apreciază că o eventuală restricție privind libera circulație a capitalurilor ar putea fi admisă cu titlu tranzitoriu, în măsura în care trecerea de la regimul de imputare, aplicat anterior, la cel al reducerii cu 50 % a venitului este avantajoasă în ceea ce privește participațiile la societăți nerezidente.

21 În al treilea rând, aceeași instanță ridică problema dacă, în ceea ce privește participațiile deținute la societăți stabilite în state terțe, o astfel de restricție nu este justificată de necesitatea de a asigura controlul fiscal, indicând în același timp că acest aspect ar putea fi determinant în cazul în care reducerea profitului în cauză se bazează pe o simplă diminuare a valorii participațiilor deținute la o anumită societate, o astfel de diminuare depinzând, de regulă, numai de situația în care se află societatea la care sunt deținute aceste participații, dar nu ar juca probabil niciun rol atunci când o astfel de pierdere rezultă dintr-o scădere a cotațiilor acțiunilor.

22 În aceste condiții, Bundesfinanzhof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 56 CE se opune unei dispoziții a unui stat membru potrivit căreia o interdicție de a deduce reducerea de profit rezultat din participarea unei societăți de capital la o altă societate de capital intră în vigoare mai devreme pentru participațiile străine decât pentru participațiile deținute la societăți rezidente?”

Cu privire la întrebarea preliminară

23 Trebuie amintit că măsurile interzise prin articolul 56 alineatul (1) CE, fiind restricții privind libera circulație a capitalurilor, le includ pe cele de natură să descurajeze nerezidenții să facă investiții într-un stat membru sau să descurajeze rezidenții statului membru respectiv să facă investiții în alte state (a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, van Hilten-van der Heijden, C-513/03, Rec., p. I-1957, punctul 44, Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Festersen, C-370/05, Rep., p. I-1129, punctul 24, și Hotărârea din 18 decembrie 2007, A, C-101/05, Rep., p. I-11531, punctul 40).

24 Măsurile naționale care pot fi calificate „restricții” în sensul articolului 56 alineatul (1) CE cuprind nu doar măsuri susceptibile de a împiedica sau de a limita cumpărarea de acțiuni ale societăților stabilite în alte state (Hotărârea din 23 octombrie 2007, Comisia/Germania, C-112/05, Rep., p. I-8995, punctul 19 și jurisprudența citată), ci și măsuri susceptibile de a descuraja menținerea unor astfel de participații la societăți stabilite în alte state (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 12 decembrie 2002, Lankhorst-Hohorst, C-324/00, Rec., p. I-11779, punctul 32, și Hotărârea din 13 martie 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, Rep., p. I-2107, punctul 61).

25 În ceea ce privește acțiunea principală, din decizia de trimitere rezultă că în 2001 o

societate rezident? nu putea deduce din veniturile sale impozabile reducerea de profit rezultând dintr-o amortizare parțială a participațiilor deținute la societăți nerezidente. În schimb, pentru același an și în aceleași condiții, o societate rezident? putea deduce din veniturile sale impozabile o astfel de reducere de profit, în cazul în care acesta era aferent participațiilor deținute la societăți rezidente.

26 Astfel cum a constatat instanța de trimitere, societățile rezidente care dețineau participații, care se devalorizaseră, la societăți nerezidente se găseau în 2001 într-o situație mai puțin avantajoasă decât societățile rezidente care dețineau astfel de participații la societăți rezidente.

27 Or, o astfel de diferență de tratament în funcție de locul investiției capitalurilor, introdusă prin noua versiune a KStG anterior exercițiului fiscal în cursul căruia această lege a devenit aplicabilă, era susceptibil să descurajeze un acționar să facă investiții de capital într-o societate stabilită într-un alt stat decât Republica Federală Germania și, de asemenea, să determine un efect restrictiv față de societățile stabilite în alte state, constituind pentru acestea un obstacol în calea obținerii de capital în Germania.

28 În plus, astfel cum subliniază Comisia Comunităților Europene, cunoașterea faptului că posibilitatea de a reduce valoarea profitului impozabil prin amortizare parțială va expira mai devreme pentru o participație deținută la o societate nerezidentă decât pentru o participație la o societate rezidentă putea descuraja societatea vizată să își mențină participațiile la o societate nerezidentă și o putea determina să le înstrăineze mai repede decât ar fi făcut-o în cazul în care ar fi deținut participații la societăți rezidente.

29 În această privință, este mai puțin important faptul că diferența de tratament a existat numai pentru o perioadă limitată (Hotărârea din 18 decembrie 2007, Grønfeltdt, C-436/06, Rep., p. I-12357, punctul 15). Într-adevăr, această unică împrejurare nu înlătură posibilitatea ca diferența de tratament să producă efecte importante, după cum o demonstrează de altfel situația de fapt din acțiunea principală, și, prin urmare, ca restricția privind libera circulație a capitalurilor să fie reală.

30 Rezultat din jurisprudență este, pentru ca o reglementare fiscală națională care face distincție între contribuabili în funcție de locul în care aceștia și-au investit capitalurile să poată fi considerată compatibilă cu dispozițiile Tratatului CE privind libera circulație a capitalurilor, trebuie ca diferența de tratament să privească situații care nu sunt în mod obiectiv comparabile sau să se justifice printr-un motiv imperativ de interes general (a se vedea Hotărârea din 20 mai 2008, Orange European Smallcap Fund, C-194/06, Rep., p. I-3747, punctul 59 și jurisprudența citată).

31 Guvernul german arată că în cursul exercițiului fiscal 2001 nu era în vigoare doar un singur regim fiscal, care nu se aplica societăților care dețineau participații la societăți nerezidente, ci două regimuri diferite de facilități fiscale. Într-adevăr, societățile care dețineau participații la societăți rezidente erau încă supuse vechiului sistem de facilități fiscale, în timp ce societățile care dețineau participații la societăți nerezidente erau supuse unui nou regim, respectiv cel al reducerii cu 50 %.

32 În consecință, în opinia guvernului menționat, situația unei societăți care deține participații la o societate rezidentă și cea a unei societăți care deține participații la o societate nerezidentă nu pot fi în mod obiectiv comparabile.

33 O astfel de argumentație nu poate fi primită. Aplicarea de regimuri fiscale diferite unei societăți rezidente după cum deține participații la societăți rezidente sau la societăți nerezidente nu poate constitui un criteriu valabil pentru a aprecia dacă situațiile pot fi în mod obiectiv comparabile și, în consecință, pentru a stabili o diferență obiectivă între acestea.

Într-adevăr, aplicarea de regimuri fiscale diferite este în mod clar la originea diferenței de tratament cu privire la care trebuie să se aprecieze dacă este sau nu este justificat?.

34 Trebuie amintit de asemenea că, în ceea ce privește pierderile suferite de societățile-mam rezidente în Germania cu titlu de amortizare a valorii participațiilor lor la filiale, Curtea s-a pronunțat deja în sensul că aceste societăți se găsesc într-o situație comparabilă, indiferent dacă este vorba despre participații deținute la filiale stabilite în Germania sau în alte state membre. Curtea a indicat că, în ambele cazuri, pe de o parte, pierderile pentru care se solicită deducerea sunt suportate de societățile-mam și, pe de altă parte, profitul acestor filiale, indiferent dacă provin de la filiale impozabile în Germania sau de la cele impozabile în alte state membre, nu sunt impozabile în contul societăților-mam (Hotărârea din 29 martie 2007, Rewe Zentralfinanz, C-347/04, Rep., p. I-2647, punctul 34).

35 Trecerea la regimul de reducere cu 50 % în ceea ce privește societățile rezidente care dețin participații la societăți nerezidente nu a modificat aceste caracteristici. Prin urmare, trebuie apreciat că, referitor la posibilitatea ca o societate rezidentă să își deducă din veniturile impozabile reducerea de profit rezultând dintr-o amortizare parțială a participațiilor sale după cum acestea sunt deținute la o societate rezidentă sau la o societate nerezidentă, diferența de tratament nu se bazează pe o diferență obiectivă a situațiilor.

36 În consecință, trebuie să se examineze dacă o diferență de tratament precum cea în cauză în acțiunea principală este justificat printr-un motiv imperativ de interes general.

37 În primul rând, guvernul german apreciază, la fel ca instanța de trimitere, că respectiva diferență de tratament trebuie admisă, întrucât constituie un element al unui regim tranzitoriu, aplicabil pe o perioadă limitată, decalarea intrării în vigoare a noului regim fiind legată de înlocuirea progresivă a regimului deducerii integrale cu cel al reducerii cu 50 %, care s-a realizat în scopul asigurării compatibilității regimului impozitului pe profit cu dreptul comunitar.

38 Guvernul german explică faptul că, potrivit regimului deducerii integrale, impozitarea unei societăți de capital se ridică în principiu la 40 %. Impozitarea profitului pe care îl distribuia acționarilor săi se ridică doar la 30 %. Acționarul trebuia să achite încerc o dată impozitul pe venit pentru profitul distribuit, în funcție de nivelul de impozitare personală. Totuși, acesta putea deduce integral din impozitul personal datorat impozitul pe profit plătit deja în Germania de societatea de capital. Se evita astfel o dublă impozitare a profitului.

39 În schimb, în ceea ce privește regimul reducerii cu 50 % a veniturilor, în opinia aceluiași guvern, profitul societății de capital nu se mai impozitează decât la nivelul uniform de 25 %, indiferent dacă aceasta distribuie sau nu distribuie acționarilor săi profitul realizat. Dubla impozitare a dividendelor distribuite este evitată prin includerea a numai jumătate din dividende în baza de impozitare pe venit a acționarului, în timp ce profitul distribuit al unei societăți către o altă societate beneficiază în principiu de o scutire generală a dividendelor. Se evită astfel ca profitului unei societăți pentru care s-a aplicat deja un impozit pe profit uniform de 25 % să i se aplice din nou impozitul pe profit în cazul redistribuirii către o altă societate.

40 În opinia guvernului german, întrucât cesiunea de participații corespunde, din punct de vedere economic, unei distribuiți integrale, această cesiune este considerată drept o distribuție de profit. În consecință, la fel ca în cazul scutirii dividendelor prevăzută la articolul 8b alineatul 1 din noua versiune a KStG, și scutirea plusvalorii cesiunii de participații în temeiul alineatului 2 al aceluiași articol vizează evitarea unei duble impozitari economice atunci când este vorba despre participații în cascadă. În schimb, pierderile aferente cesiunii de participații și pierderea care rezultă din deprecierea acestora nu mai pot fi, potrivit alineatului 3 al aceluiași articol, luate în considerare din punct de vedere fiscal.

41 Guvernul german precizează că regimul reducerii cu 50 % a intrat, în principiu, în vigoare din anul 2001 în ceea ce privește o societate care distribuie dividende.

42 Cu toate acestea, pentru a garanta că profitul care fusese impozitat la nivelul unei societăți de capital potrivit regimului de deducere este impozitat, potrivit aceluiași regim, și în persoana deținătorului de participații și pentru a permite acestuia din urmă să deducă în final din impozitul fiscal personal datorat impozitul achitat de această societate, guvernul a decis să mențină pentru 2001 un astfel de regim în persoana deținătorului de participații, atunci când dividendele proveneau din distribuiri curente pe anul 2000 ale unei societăți rezidente.

43 Or, din moment ce regimul deducerii nu era aplicabil dividendelor distribuite de societăți de capital nerezidente, noul regim de reducere cu 50 % al veniturilor putea să se aplice în persoana deținătorului de participații începând cu anul 2001.

44 Guvernul german adaugă faptul că un stat membru trebuie să dispună de o anumită marjă de manevră atunci când urmărește să instituie un regim de impozitare compatibil cu dreptul comunitar, ceea ce presupune inexistența unei obligații de a reglementa regimul tranzitoriu în mod diferit de cel deja reglementat și în special de a extinde, pentru ultimul an de aplicare, regimul aplicat participanților la societăți rezidente în ceea ce privește participațiile deținute la societăți nerezidente.

45 În al doilea rând, guvernul german apreciază că dispozițiile în vigoare pentru exercițiul fiscal 2001 sunt justificate prin motive întemeiate pe coerența regimului fiscal în ansamblul său. În opinia sa, reglementarea fiscal națională ar fi concepută astfel încât să ofere avantaje și dezavantaje absolut simetrice societăților de capital, indiferent dacă participațiile acestora din urmă sunt deținute la societăți nerezidente sau la societăți rezidente.

46 Într-adevăr, potrivit guvernului menționat, dacă o societate de capital a cesionat, în cursul exercițiului fiscal 2001, o participație la o societate de capital nerezidentă, realizând un profit, aceasta putea încasa acest profit în temeiul articolului 8b alineatul 2 din noua versiune a KStG, fiind scutit de impozitul pe profit, însă trebuia în schimb să accepte ca nici pierderea corelativă – fie direct, în momentul cesiunii participanților sale, fie prin înscrierea valorii parțiale inferioare a acestora – să nu fie luată în considerare în vederea aplicării acestui impozit. Urmând aceeași logică, dacă o societate de capital realiza un profit cu ocazia cesiunii de participații deținute la societăți rezidente, acest profit era impozabil, dar această impozitare era compensată de faptul că o pierdere aferentă acestor participații putea fi dedusă în scopul reducerii bazei de impozitare. Respectivul regim fiscal ar fi conceput astfel în mod coerent.

47 În al treilea rând, guvernul german apreciază că, dacă participațiile sunt deținute la societăți stabilite în state terțe, diferența de tratament poate fi justificată de necesitatea de a asigura un control fiscal efectiv.

48 Justificările invocate astfel de guvernul german nu pot fi reținute.

49 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia un stat membru, care are ca obiectiv să instituie compatibilitatea regimului național al impozitului pe profit cu dreptul comunitar și să elimine eventualele discriminări, trebuie să dispună de o anumită marjă de manevră în punerea în aplicare a unui regim tranzitoriu, este suficient să se răspundă că în această privință Curtea și-a pronunțat deja că această marjă de manevră are totdeauna ca limită respectarea libertăților fundamentale și, în special, pe cea a liberei circulații a capitalurilor (a se vedea Hotărârea Grønfeldt, citată anterior, punctul 32).

50 Or, chiar dacă un regim tranzitoriu, precum cel în cauză în acțiunea principală, poate fi justificat prin preocuparea legitimă de a asigura o tranziție fără întreruperi de la regimul anterior la noul regim și deși argumentele guvernului german permit explicarea motivului pentru care noul regim al reducerii cu 50 % a veniturilor a fost introdus doar începând din 2002 pentru societățile care dețin participații la societăți rezidente, aceste argumente nu pot justifica o diferență de tratament în detrimentul societăților care dețin participații la societăți nerezidente, precum cea în cauză în acțiunea principală.

51 Într-adevăr, deși societățile care dețin participații la societăți nerezidente nu erau supuse, astfel cum susține guvernul german, regimului deducerii integrale, din observațiile depuse chiar de acest guvern rezultă totuși că, până în anul fiscal 2001, o societate rezidentă ale cărei participații la o societate nerezidentă erau mai mici de 10 % era supusă aceleiași tratament precum o societate rezidentă care deținea participații la o societate rezidentă în ceea ce privește deducerea valorii parțiale a acestora care putea fi luată în considerare din punct de vedere fiscal.

52 În ceea ce privește argumentul referitor la necesitatea de a menține coerența de ansamblu a regimului fiscal, trebuie amintit că în această privință Curtea a decis că, pentru ca un argument întemeiat pe o astfel de justificare să poată fi admis, trebuie stabilită existența unei legături directe între avantajul fiscal respectiv și compensarea acestui avantaj cu o prelevare fiscală determinată (a se vedea Hotărârea din 28 februarie 2008, Deutsche Shell, C-293/06, Rep., p. I-1129, punctul 38 și jurisprudența citată).

53 În plus, caracterul direct al unei astfel de legături trebuie stabilit, în funcție de obiectivul urmărit prin reglementarea fiscală în cauză, la nivelul contribuabililor avuți în vedere printr-o corelare riguroasă între elementul de deductibilitate și cel aferent impozitării (Hotărârea Deutsche Shell, citată anterior, punctul 39).

54 Or, în ceea ce privește determinarea venitului impozabil al societăților rezidente care dețin participații la societăți nerezidente, Curtea și-a pronunțat deja în sensul că faptul că ar fi posibil să se obțină ulterior o scutire a plusvalorii realizate în cazul cesiunii, în ipoteza în care se realizează un profit de nivel suficient, nu constituie un considerent de coerență fiscală care să poată justifica refuzarea deducerii imediate a pierderilor suferite de societățile care dețin participații la societăți nerezidente (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Rewe Zentralfinanz, citată anterior, punctul 67).

55 În sfârșit, referitor la argumentul privind necesitatea de a garanta eficacitatea controalelor fiscale, presupunând că acesta constituie un motiv imperativ de interes general care poate fi invocat pentru a justifica restricțiile privind libera circulație a capitalurilor provenind sau având ca destinație state terțe, trebuie constatat că un astfel de motiv imperativ de interes general este în orice caz lipsit de relevanță atunci când deprecierea valorii participațiilor deținute la societăți nerezidente se datorează, precum în acțiunea principală, scăderii cotațiilor la bursă.

56 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată c?, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, în care o societate de capital rezident deține la o altă societate de capital o participație mai mică de 10 %, articolul 56 CE trebuie interpretat în sensul că se opune ca o interdicție de a deduce reducerea de profit rezultat dintr-o astfel de participație să intre în vigoare mai devreme pentru participația la o societate nerezidentă decât pentru participația la o societate rezidentă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

57 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

În împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, în care o societate de capital rezident deține la o altă societate de capital o participație mai mică de 10 %, articolul 56 CE trebuie interpretat în sensul că se opune ca o interdicție de a deduce reducerea de profit rezultat dintr-o astfel de participație să intre în vigoare mai devreme pentru participația la o societate nerezidentă decât pentru participația la o societate rezidentă.

Semnături

*Limba de procedură: germană.